

بیانیه مشترک چهارمین نشست چهارجانبه وزرای امور خارجه چین، ایران، پاکستان و روسیه در خصوص افغانستان

نیویورک، ۲۵ سپتامبر ۲۰۲۵

به دعوت فدراسیون روسیه، چهارمین نشست چهارجانبه وزرای امور خارجه جمهوری خلق چین، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و فدراسیون روسیه درباره افغانستان، در ۲۵ سپتامبر ۲۰۲۵ در حاشیه هشتادمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک برگزار شد.

در جریان این نشست، چهار کشور وضعیت افغانستان را مورد بحث قرار داده و بر موارد زیر توافق کردند:

۱- چهار طرف بر حمایت خود از افغانستان به عنوان کشوری مستقل، یکپارچه و باثبات، عاری از تروریسم، جنگ و مواد مخدر تأکید کردند.

۲- چهار طرف از ابتکارات مؤثر منطقه‌ای با هدف تقویت اقتصاد افغانستان حمایت کردند و بر اهمیت تداوم تعاملات اقتصادی با افغانستان برای بهبود شرایط وخیم مردم این کشور تأکید نمودند. آنان آمادگی خود را برای گسترش همکاری‌های اقتصادی و تجاری و پیوندهای منطقه‌ای با افغانستان ابراز کردند که به ادغام فعال افغانستان در همکاری اقتصادی منطقه‌ای کمک خواهد نمود.

۳- چهار طرف اهمیت کاهش مناسب رژیم تحریمی سال ۱۹۸۸ را با توجه به واقعیات میدانی به منظور کمک به صلح و ثبات در افغانستان مورد شناسایی قرار دادند. آنان بر ضرورت اجتناب از سیاسی‌سازی و معیارهای دوگانه، به‌ویژه در خصوص درخواست‌های معافیت از ممنوعیت سفر افراد موضوع فهرست تحریم طالبان، که برای ترویج رویکردی جامع نسبت به افغانستان حیاتی است، تأکید کردند.

۴- چهار طرف بر اهمیت تداوم حمایت‌های بشردوستانه از افغانستان تأکید کردند و از جامعه بین‌المللی خواستند تا کمک‌های بشردوستانه اضطراری بیشتری به مردم افغانستان ارائه کنند. آنان همچنین بر ضرورت حمایت بشردوستانه از مردم افغانستان به دور از هرگونه ملاحظات سیاسی تأکید کردند.

۵- چهار طرف نگرانی عمیق خود را از وضعیت امنیتی ناشی از تروریسم در افغانستان ابراز داشتند و خاطرنشان کردند که گروه‌های تروریستی همچون داعش، القاعده، جنبش اسلامی ترکستان شرقی (ETIM)، تحریک طالبان پاکستان (TTP)، جیش‌العدل، ارتش آزادی‌بخش بلوچستان (BLA) و دیگر گروه‌های مشابه در منطقه، از جمله تیپ مجید، و سایر گروه‌هایی که در افغانستان مستقر هستند، همچنان تهدیدی جدی علیه امنیت منطقه‌ای و جهانی محسوب می‌شوند.

آنان تأکید کردند که تقویت صلح و ثبات در افغانستان و مقابله با تهدیدهای تروریسم، افراط‌گرایی و جرائم مرتبط با مواد مخدر که از خاک افغانستان نشأت می‌گیرند، در راستای منافع مشترک آنان در منطقه است.

چهار طرف از مقامات افغان خواستند تا تدابیر مؤثر، عینی و قابل راستی آزمایی در انجام تعهدات بین‌المللی افغانستان در مبارزه با تروریسم اتخاذ نموده و تمامی گروه‌های تروریستی را منحل و نابود سازند، و از جذب نیرو، جمع‌آوری منابع مالی، دستیابی به سلاح، و نیز همکاری با جنگجویان تروریست خارجی جلوگیری نمایند.

چهار طرف همچنین از مقامات افغان خواستند تا هرگونه اردوگاه آموزشی تروریستی یا زیرساخت‌های دیگر مرتبط با تروریسم در خاک خود را برچینند.

چهار طرف خواستار تقویت همکاری ضدتروریسم در سطوح دوجانبه و چندجانبه شدند. افغانستان باید در اتخاذ تدابیر جامع برای مبارزه با تروریسم، انحلال و نابودی تمامی گروه‌های تروریستی به صورت برابر و غیرتبعیض‌آمیز، و جلوگیری از استفاده از قلمرو افغانستان علیه همسایگان، منطقه و فراتر از آن مورد حمایت قرار گیرد.

۶- چهار طرف از تلاش‌های مراجع افغان برای کاهش کشت تریاک سنتی را تمجید کردند. آنان به‌ویژه با توجه به افزایش چشمگیر تولید مواد مخدر صنعتی از جمله متامفتامین، خواستار اتخاذ تدابیر جامع برای مبارزه با مواد مخدر شدند، و بر مبارزه مشترک جهت انهدام گروه‌های مجرم سازمان‌یافته فراملی فعال در قاچاق مواد افیونی، و قطع مسیرهای تجارت و ترانزیت مواد مخدر در داخل و خارج از منطقه تأکید کردند.

همچنین بر اهمیت کمک‌های بین‌المللی برای ترویج و توسعه کشاورزی و محصولات جایگزین در جهت ایجاد جامعه‌ای عاری از سوءمصرف مواد مخدر تأکید شد.

۷- چهار طرف از مقامات افغان خواستند شرایطی فراهم آورند که بازگشت پناهندگان افغان به سرزمین مادری را تسهیل کرده، از مهاجرت‌های بیشتر جلوگیری نمایند و تدابیر جدی برای تضمین معیشت بازگشت‌کنندگان و ادغام آنان در فرایندهای سیاسی و اجتماعی جهت دستیابی به راه‌حلی پایدار اتخاذ کنند.

چهار طرف از کشورهای منطقه، به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان، به خاطر میزبانی از میلیون‌ها پناهنده افغان قدردانی کردند.

آنان از جامعه بین‌المللی و اهداکنندگان خواستند تا حمایت مالی کافی، قابل پیش‌بینی، منظم و پایدار و سایر کمک‌های لازم را در راستای اصل مسئولیت بین‌المللی و تقسیم مسئولیت، برای بازگشت پناهندگان به افغانستان در چارچوب زمانی معین و با منابع کافی، و همچنین برای کشورهای میزبان پناهندگان افغان، به‌ویژه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان، فراهم نمایند.

۸- چهار طرف بر اهمیت ایجاد نظام حکمرانی فراگیر و گسترده در افغانستان که منعکس‌کننده منافع و آرمان‌های تمامی اقشار جامعه افغان باشد، تأکید کردند.

۹- چهار طرف بر اهمیت حقوق و نیازهای تمامی جمعیت کشور، از جمله کلیه گروه‌های قومی و مذهبی، تأکید کردند. آنان همچنین تصریح نمودند که دسترسی زنان و دختران به آموزش و فرصت‌های اقتصادی، از جمله دسترسی به اشتغال، مشارکت در زندگی عمومی، آزادی رفت‌وآمد، عدالت و خدمات پایه، به صلح، ثبات و رفاه در کشور کمک خواهد کرد.

۱۰- چهار طرف خاطرنشان کردند که اعضای ناتو باید مسئولیت اصلی وضعیت کنونی در افغانستان را بر عهده گیرند. آنان باید فرصت‌هایی برای بهبود اقتصادی افغانستان و توسعه و رفاه آینده آن ایجاد کنند، فوراً تحریم‌های یکجانبه علیه افغانستان را لغو نمایند و دارایی‌های خارجی افغانستان را به سود مردم افغانستان بازگردانند.

چهار طرف تأکید کردند که حاکمیت ملی، استقلال و تمامیت ارضی افغانستان باید محترم شمرده شود و با استقرار مجدد پایگاه‌های نظامی در داخل یا اطراف افغانستان توسط کشورهای که مسئول وضعیت کنونی هستند، که برای صلح و امنیت منطقه‌ای زیان‌بار است، به‌طور قاطع مخالفت ورزیدند.

۱۱- چهار طرف از همه تلاش‌های دیپلماتیک که به حل و فصل سیاسی مسئله افغانستان کمک کند، حمایت کردند و از جامعه بین‌المللی، به‌ویژه سازمان ملل متحد، در این مسیر حمایت نمودند. آنان بر نقش مهم چارچوب‌های منطقه‌ای همچون «قالب مسکو»، «نشست وزرای امور خارجه کشورهای همسایه افغانستان» و «سازمان همکاری شانگهای» در ایفای نقشی مثبت برای دستیابی به راه‌حل سیاسی تأکید کردند.

در این چارچوب، آنان از نشست مشترک اخیر نمایندگان ویژه چین، ایران، پاکستان و روسیه در امور افغانستان که در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۵ در دوشنبه، تاجیکستان، برای بحث درباره وضعیت افغانستان برگزار شد، استقبال کرده و بر تداوم این مشورت‌های چهارجانبه تأکید نمودند.